

E-BOLOGNA - E-LEARNING FEJLESZTÉSEK EU TÁMOGATÁSÚ PROJEKTEKBEN

*KOCSISNÉ dr. BAÁN Mária, m.kocsis.baan@uni-miskolc.hu
Miskolci Egyetem, Észak-magyarországi Regionális Távoktatási Központ*

Az európai felsőoktatás kihívásai az ezredfordulón

Az európai felsőoktatási intézmények az ezredforduló éveiben számos kihívással kerültek szembe. A lifelong learning szemlélet általánossá válásával, a tudásalapú társadalom fokozódó elvárásaival összhangban a felsőoktatás missziójának megváltozása, kiteljesedése, folyamatosan gyorsuló technológiai fejlődésből eredő felgyorsult tudás-transzfer igény, a társadalmi nyitottság, a gazdaság igényeire való gyorsabb reagálás követelménye, az oktatási "piac" globálissá válása, a multi-kulturális oktatási tér kialakulása egyidejűleg jelentkezett a növekvő hallgatói létszámok, az oktatás tömegesedése problémáival. A felsőoktatás amúgy is köztudottan konzervatív intézményrendszer, értékörző attitűdje okán a reformokra, a megújulásra való hajlandóság erősen visszafogott, ilyen jelentős mértékű változások eredményességét pedig méginkább ellehetetleníti a csökkenő állami szerepvállalás, az állam kihátrálása a finanszírozásból. A felsőoktatás sikeres reformja ugyanakkor alapvető előfeltétel a lisszaboni célok eléréséhez, Európa versenyképességének fokozásához.

A felsőoktatás reformjának legmarkánsabb célrendszerét a Bolognai folyamat foglalja magába. Sajnálatos módon hajlamosak vagyunk e törekvéseket a lineáris, három-ciklusú képzési struktúrára való – olykor csak formális – áttéréssel azonosítani. Az átláthatósági elv megvalósításának eszközeként bevezetendő többciklusú képzés azonban csak egyike az EU munkavállalóinak mobilitását elősegítő feltételeknek. A hallgatói mobilitás fokozása, az azt lehetővé tevő kreditrendszer bevezetése mellett kiemelt fontossággal bír az oktatás egységes és magas szintű minőségbiztosítása és a sokrétű intézményközi kapcsolatok integrált rendszerének kialakítása. Az ambiciózus cél tömör megfogalmazásban az egységes Európai Felsőoktatás Térség kialakítását jelenti, annak teljes komplexitását értve alatta.

S ha mindez nem lenne épp eléggé sokkoló a felsőoktatás számára, még nem szóltunk az információs és kommunikációs technológiák viharos fejlődési üteméről, és annak az oktatás/tanulás hagyományait ostromló megjelenéséről. A Bolognai folyamat nem szól az e téren elvárt reformok szükségességéről – de gyakorlatilag az IKT-ban rejlő innovációs lehetőségek, kreatív megoldások nélkül a bolognai célok nem érhetők el eredményesen és hatékonyan. Ez tehát a „jó hír” az aggodalmaskodóknak: nem egy újabb nehézségekkel járó további feladatról, problémáról, hanem egy olyan komplex eszközrendszeréről van szó, amely innovatív, kreatív megoldásokkal lehetővé teszi a többi területen jelentkező kihívásoknak való hatékony megfelelést.

- Költséghatékonyan és mégis magas színvonalon képes egyidejűleg tömeg-oktatásra és az individualizált tanulási folyamat támogatására.
- Gyors reagálást tesz lehetővé a gazdaság, a technológiai fejlődés dinamikusan változó igényeinek kielégítésére.
- Megfelelő rugalmasságot és hatékonyságot biztosít a felnőtt tanulók élethosszig tartó tanulására.
- Költséghatékonyan működtethető – jelentős megtakarítást eredményezve a képző és a képzésben részt vevők oldalán egyaránt.

- Segíti a korszerű kompetenciák fejlesztését.
- Képes alkalmazkodni a kulturális, nyelvi különbségekhez, sokszínűséghez.
- Kompenzációs hatása a hátrányos helyzetűek esélyegyenlőségét fokozza.
- Lehetővé teszi egy egységes, virtuális oktatási-kutatási térben a folyamatos együttműködést, a virtuális mobilitás számára sem a határok, sem az idő, sem a költségek nem képeznek olyan mértékű akadályokat, mint a valóságos – esetenként továbbra is hasznos – mobilitási programok esetén.

Az e-learning és a távoktatás fogalma sok esetben még összemosódva jelenik meg, s nem tud szabadulni a korábbi évek (és néhány oktatási intézmény) alacsony hatékonyságú levelező/távoktatási képzéseinek színvonaltalansága miatt kialakult előítéletektől. Bár a „klasszikus” távoktatás, illetve az európai on-line képzések sohasem voltak „steril” módon „táv”, a jelenléti képzést teljességgel nélkülöző képzési formák, a „blended learning” kifejezés hangsúlyt ad ennek a fontos jellemzőnek: a képzés jellegétől függően a mindenkori optimális arányokra törekedve a képzési-tanulási eszközök és módszerek széles spektrumát integrálja. S ha még mindezen előnyök ellenére is a felsőoktatás vonakodik utat nyitni az e-learning elterjedése előtt, maguk a hallgatói igények fogják kikényszeríteni azok bevezetését. A mai 18-24 éves korosztály számára az informatika, az internet mindennapos eszköz, természetes közeg, a „screenager”-ek elvárják – joggal várják el – hogy nemcsak korszerű tartalmakat, de korszerű módszerekkel is közvetítsünk.

A távoktatás európai szakemberei már 2000-ben megfogalmazták a Sorbonne-i nyilatkozat [2] keretében azon szándékukat, hogy a nyitott- és távoktatás, a virtuális tanulás nyújtotta lehetőségekre építve az Európai Felsőoktatási Térséggel szinergikus kapcsolatban fejlesztik az Európai Virtuális Tanulási Térséget, erősítve ezzel a bolognai célok megvalósulását, az európai egyetemek versenyképességét. Nemzetközi együttműködési programok keretében olyan képzési programokat fejlesztenek és működtetnek, melyek az európai polgárok egész életen át tartó kompetencia-fejlesztését, munkaerőpiaci esélyeik javulását biztosítják.

2004 tavaszára az EU egyetemeinek már csak csupán 15%-a tartozott a szkeptikus, az e-learning képzési formákat elutasító intézmények közé, 18%-uk igen jelentős stratégiai fejlesztéseket és nemzetközi együttműködéseket valósít meg, a középmezőny pedig döntően saját képzési programjainak fejlesztésében vagy eseti projektek keretében együttműködve fejleszt és alkalmaz e-learning programokat [3].

e-learning a Miskolci Egyetemen

A Miskolci Egyetemen a távoktatás intézményi szintű fejlesztése a 90-es évek második felében, nemzetközi együttműködési projektek keretében indult meg. Bár első tananyagfejlesztő projektünk még nyomtatott, klasszikus távoktatási tananyagfejlesztést, tananyag-adaptációt célzott, ezt követően már valamennyi projekt az adott időszak legkorszerűbb informatikai lehetőségeit alkalmazva fejlesztette képzési programjait. Így lényegében a távoktatás módszertani alapjaira építve, de annak hagyományos gyakorlatát alkalmazó periódusát gyakorlatilag átlépve kezdtük meg fejlesztő munkánkat az egyetem távoktatási szervezete, az Észak-magyarországi Regionális Távoktatási Központ keretében. Az ÉMRTK 1998-ban egy PHARE program – a PHARE Multi-Country Programme for Distance Education – támogatásával jött létre, azzal a céllal, hogy egyidejűleg **regionális információs és módszertani központként koordinálja a térség felsőoktatási és felnőttképzési intézményeinek hálózati együttműködését, valamint a Miskolci Egyetem valamennyi kari és intézeti oktatási egységének módszertani és koordinációs háttértámogatást nyújtson.** Egyetemünkön a távoktatás és annak legkorszerűbb eszköz-rendszere,

az e-learning fejlesztésének elsődleges céljaként nem azt határoztuk meg, hogy egy adott, szűk létszámú hallgatói kört érintő „távoktatási tagozat” jöjjön létre néhány képzésben, hanem arra törekszünk, hogy **valamennyi képzési formában és valamennyi karon elérhetővé tegyük hallgatónk és oktatóink számára a legkorszerűbb és leghatékonyabb tanulási módszereket, lehetőségeket.**

Az ÉMRTK döntően pályázati források által finanszírozottan működik: 2005 végéig lezárt 19 sikeres projektje közül hat döntően a működés infrastrukturális feltételeinek megteremtését célozta, illetve a többszintű hálózatépítés feladataira irányult. Az UNIMAN Tempus támogatású projekt célkitűzése az intézményen belüli integráció, a működőképesség belső feltételeinek megteremtése volt, a TÁVHÁLÓ c. projekt keretében első ízben jött létre széleskörű együttműködés a régió valamennyi jelentős felső és felnőttképzési intézményének közreműködésével. E projekt jelentős eredményei között könyvelhető el az ózdi és tiszaujvárosi konzultációs központok felszerelése, a hálózati együttműködés korszerű informatikai módszereinek és egy sikeres brit modell alapján hatékony együttműködési formáinak kifejlesztése.

Tananyagfejlesztést célzó pályázataink keretében az elmúlt években különböző szakmai területeken - az Egyetem mind a hat karának szakterületét lefedve -, eltérő képzési szintű célcsoportoknak dolgoztunk ki programokat, különböző, egyre fejlettebb informatikai alkalmazásokra épülő módszertani megoldásokkal. Eddig mintegy 50 távoktatási modul – 10-30 órás tantárgyi program, illetve ezek részeként különböző tantárgyakba beintegrálható, interaktív, gazdagon illusztrált tanulási egységek kidolgozása valósult meg. Ezek közül számos programunk e-learning megoldásait megismerhetőek DEMÓ kurzusaink segítségével, bemutatóva azt a fejlődési folyamatot, mely az egyre korszerűsödő távoktatási, (e-learning) módszerek „mix-mode” alkalmazására irányul, s mely 2003 őszén jelentős állomásához ért, a COEDU Tudásháló e-learning rendszerének bevezetésével. A korszerű, újrahasznosítható elemekből építkező, sokoldalú szolgáltatásokat nyújtó, mégis egyszerűen kezelhető keretrendszer alkalmazását nem kizárólag a részidős formában szervezett képzések keretében alkalmazzuk, hanem a nappali képzés rendszerébe integráltan, annak hatékonyságát fokozóan is bevezetjük. A partnerprogram második két éves periódusában a Miskolci Egyetem valamennyi Karán, a felhasználói létszám korlátja nélkül, akár mind a hét-és félezer nappali hallgató számára lehetővé vált az elektronikus tanulási környezet elérése. A keretrendszert fejlesztő informatikai cég folyamatosan figyelembe veszi továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatainkat, így a rendszer egyre inkább testre-szabott lehetőségeket kínál – ilyen fejlesztésként valósultak meg a többnyelvű tartalom-szolgáltatás módszertani megoldásai. Új, nemzetközi pályázataink révén ez az egyedi módszertani megoldás egyre több nyelven és országban kipróbálható, így remény van arra, hogy a többnyelvű COEDU a PHARE ODL hálózati együttműködés hatékony, közös platformjává válik. Az e-learning, mint a humán erőforrásfejlesztés korszerű módszere témakörében a cég által alapított PhD ösztöndíj keretében lehetőség van a közös kutatás-fejlesztés elősegítésére.

Hallgatónk visszajelzései igen pozitívak - nappali és levelező képzésben részt vevő hallgatónk közül félévente 600-1000 fő számára biztosítunk kiegészítő jellegű e-learning tananyagokat e rendszerben. Felnőttképzési kurzus-akkreditációt egy vállalkozi készségek fejlesztésére irányuló képzésünk – a „Régiós sikerek a sikeres régiókért” c. projekt keretében fejlesztett tananyag - esetén nyújtottunk be és nyertünk el – Magyarországon ez volt az első e-learning képzés, mely felnőttképzési akkreditációt nyert.

Az elektronikus tanulási környezet új lehetőségeket teremt, minden korábbinál hatékonyabb eszközöket biztosít, és ma még alig prognosztizálható hatású távlatokat nyit a képzés, az ismeretszerzés terén. Természetesen több, mint hiba lenne nem élni ezekkel a lehetőségekkel - ugyanakkor az informatikai/kommunikációs technológiák öncélú, nem megfelelő vagy éppen nem a realitásokkal összhangban való használata legalább annyi veszélyt, káros következményt jelenthet.

Az elektronikus oktatási módszerek bevezetésénél ezért alapelveink:

- fokozatosság,
- hatékonyság,
- rugalmasság és komplexitás,
- folyamatos korszerűsítés lehetőségeinek biztosítása.

Az e-learning elemek fokozatos bevezetése azt a célt kell szolgálja, hogy a célcsoport mindenkori igényeihez, lehetőségeihez, egyszersmind az egyes oktatási programok jellegéhez igazodva a leghatékonyabb ismeretszerzési és képesség/készség-fejlesztési módszereket kínálja. Meggyőződésünk ezért, hogy a korszerű elektronikus tanulás-támogatási rendszerek alkalmazását, mint lehetőséget kell felkínálni a hallgatóknak és mindent meg kell tenni azért, hogy élni tudjanak ezzel a lehetőséggel – ugyanakkor nem szabad kizárólagosan ezeket a módszereket alkalmazva elvárni, előírni az e-learning környezetben való tanulást, hátrányos helyzetbe hozni azokat, akik bármilyen okból nem tudnak élni e lehetőségekkel.

A távoktatási/e-learning elemek fokozatos bevezetésének egyik oka tehát abban gyökerezik, hogy a hallgatók fogadókészségének reális nehézségeivel tisztában kell lennünk, és ahhoz alkalmazkodnunk kell. A fokozatos bevezetés másik, nem elhanyagolható oka, hogy egy diplomát/végzettséget adó, sok tantárgyat lefedő képzési program teljes távoktatási formára való átdolgozása olyan mértékű tananyagfejlesztői feladatokat és költségeket jelentene, amelyek reálisan nem felvállalhatóak, illetve nem finanszírozhatóak. Ugyancsak a fokozatosság mellett szól, hogy a magyar felsőoktatási intézményekben még nincsenek kialakult keretei (informatikai eszköztára és a hozzáférés biztosításának lehetőségei), sem kialakult „játékszabályai” a korszerű, elektronikus távoktatásnak. Sajnálatos, hogy az elmúlt években a hazai szakemberek együttműködési lehetőségei - az ad hoc jellegű projekt-szintű együttműködésekén túl – rendkívül beszűkültek. Öröndetes viszont, hogy a COEDU partnerprogramnak köszönhetően több felsőoktatási intézmény (Miskolc után a győri Széchenyi István Egyetem, a székesfehérvári Kodolányi, a Budapesti Gazdaságtudományi Főiskolák) azonos keretrendszerben fejleszt, és a közelmúltban kezdeményezték a rendszeres konzultációk, tapasztalatcserék szervezését.

Távoktatás-fejlesztési stratégiánk másik fontos eleme, hogy a korszerű e-learning környezet fokozatos bevezetését annak fejlesztésével egyidejűleg kívánja megvalósítani a leghatékonyabb módszertani elemek optimális kombinációjának alkalmazása mellett, mixe-mode vagy blended-learning képzés formájában. Az e-learning keretrendszerek megjelenése révén lehetővé válik a tartalom-fejlesztés fokozatossága, illetve a tartalom fokozatos korszerűsítése - ez különösképpen fontos szempont az olyan dinamikus változó szakterületeken, mint amilyenre pályázataink és képzéseink irányulnak. Egy egységes keretrendszer a tartalom-fejlesztéshez is alapmodelleket, "kliséket" adhat és rendkívüli mértékben megkönnyítheti a kurzus-menedzselés adminisztratív munkáját, sőt jelentős mértékben a hallgatói előmenetel értékelésének folyamatát is.

Távoktatásfejlesztési gyakorlatunk lényege a fokozatosság, a keretrendszer kezdetben elsősorban info-kommunikációs felületként funkcionál. Így rövid időn belül bármilyen hagyományos (levelező, nappali, tanfolyami) képzés kiegészítéseként is bevezethető, majd fokozatosan továbbfejleszhető. A továbbiakban egyre több funkciót át tud vállalni a tanulás-támogatás, a kurzus-menedzselés feladataiból, egyre inkább felhasználó-barát környezetet biztosíthat a tartalom-fejlesztésre illetve tutorálásra specializált oktatói feladatok ellátásához és egyre több és színvonalasabb - az interaktivitás lehetőségeit megfelelő módszertani felkészültséggel alkalmazó - tartalommal lehet feltöltve. Meggyőződésünk, hogy az elektronikus oktatási környezet alkalmazását olyan szakterületek és célcsoportok oktatási programjainál kell kidolgozni és - mintegy modellként - megismertetni a szélesebb szakmai közvéleménnyel, amely szakterület dinamikus fejlődésénél, az iránta megmutatkozó igény bizonyítottágánál fogva alkalmas egy siker-történet megvalósítására.

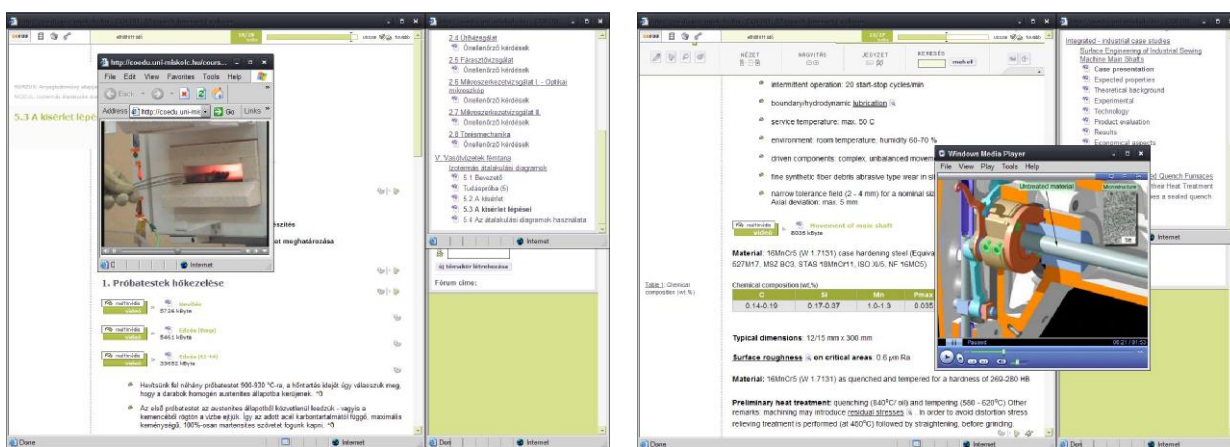
EU projektjeink tapasztalatai és eredményei

A Miskolci Egyetem távoktatási/e-learning fejlesztő szervezete a PHARE Multi-Country programja keretében jött létre – ez a grandiózus program a támogatott 13 közép-kelet európai országban egyidejűleg 40 hasonló központ létesítését tette lehetővé. Központunk így eleve egy nemzetközi hálózat tagjaként jött létre, s azóta is tevékenységét folyamatosan különböző, döntően nemzetközi együttműködésben megvalósult projektek keretében folytatja. Sikeres pályázataink nemcsak a hálózatépítés és a módszertani fejlesztő munka pénzügyi feltételeit biztosítják, de egyre bővülő hazai és nemzetközi partnerkapcsolataink kiváló lehetőséget biztosítanak a tapasztalatszerzésre, a nemzetközi képzési piacon való megmérettetésre. Nemzetközi kapcsolataink vonatkozásában meghatározó szerepet játszik a tízéves múltra, több sikeres projekt megvalósítására visszatekintő együttműködésünk az Európai Távoktatási Egyetemek Egyesületével, az EADTU-val, mely a legnagyobb presztizsű, operatív együttműködést koordináló európai távoktatási szervezet. Az Integráció c. Apertus projekt keretében az EuroContact Business School (ECBS) partnerintézményeként jelentős szerepet vállaltunk abban, hogy a közép-kelet-európai régióban elsőként Magyarország csatlakozása valósult meg, a Nemzeti Távoktatási Tanács/Apertus Közalapítvány belépésével és egyidejűleg a ECBS és a Miskolci Egyetem-ÉMRTK, mint távoktatási központok csatlakozásával a EuroStudy Center Hálózathoz.

Nemzetközi programokban, szakértői találkozókra szerzett tapasztalataink azt mutatják, hogy bár számos EU program és projekt támogatja a felsőoktatási intézmények együttműködését, mégis a hosszú távú hatások és a fenntarthatóság vonatkozásában e projektek nem tekinthetők eléggé sikeresnek, aminek számos okát felismerték és elemezték már. A rugalmas és sokoldalú e-learning módszerek kedvező lehetőségeket biztosíthatnak ahhoz, hogy e nehézségeket leküzdve fokozzuk az oktatási hálózatok hatékonyságát. A nyitott és távoktatás módszertanára épülő, többnyelvű on-line képzések költséghatékonyan fokozhatják a folyamatosan bővülő, korszerű képzési tartalmak elérhetőségét. Korszerű és szabványos fejlesztői környezet és formátumok használata esetén a tananyagfejlesztők szabadon dönthetnek arról, hogy a rendelkezésre álló tudás-tárból mely elemeket kívánják beépíteni és melyeket cserélik ki a saját elemeikre. Ha a tananyagok a releváns témák széles körében elérhetőek lesznek, akkor a képzőintézmények a különböző kurzusokat költséghatékonyan, az aktuális igényeknek megfelelően készíthetik el, következésképpen gyorsabban lesznek képesek reagálni a munkaerőpiaci igényekre. A tananyagok folyamatos korszerűsítését és működtetését biztosító rendszerek, a minőségbiztosítás, a szellemi tulajdonjogok egyértelmű kezelése, a marketingstratégia kidolgozása és mindezek működtetése nemzetközi konzorciumok feladatkörébe kell tartozzék.

A Miskolci Egyetem számos sikeres nemzetközi projekt kezdeményezőjeként és megvalósítójaként aktív részt vállal a távoktatási hálózatok, e-learning fejlesztő műhelyek együttműködésének fokozásában, többnyelvű képzési programok kidolgozásában. Két EU támogatású projektünk ez év őszén fejeződik be, mindkettő arra a stabil, sokéves kapcsolatrendszerre épül, mely a PHARE Multi-country program keretében jött létre.

Az „**e2ngineering**” Leonardo projekt újszerű fejlesztési módszerekkel többszintű, többnyelvű műszaki képzési programok fejlesztését valósítja meg. A gazdasági versenyképesség fokozása szempontjából kulcsfontosságú kompetenciák fejlesztésének korszerű módszerei sokoldalúan támogathatják a tudományos hálózati együttműködést, az iparban a technológiatranszfer hatékonyságát, melyek kiemelt fontosságú kihívások a közép-kelet-európai országokban. Projektünk korszerű műszaki ismeretek korszerű módszerekkel való közvetítésével kíván hozzájárulni e kihívásoknak való megfeleléshez.

Virtuális laboratóriumi gyakorlat segíti a felkészülést, szemléletes animált ábrák mutatják be a az ipari esettanulmányokhoz kapcsolódó műszaki problémákat

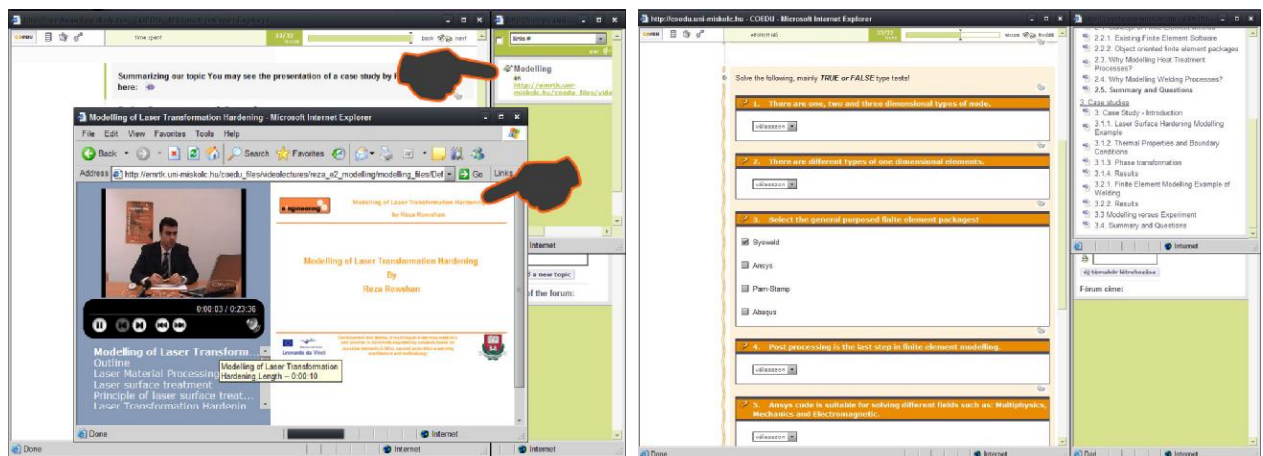
A projekt keretében a számítógéppel segített mérnöki feladatok széles spektrumából két fontosabb területet - tervezés és az anyagválasztás, anyagtechnológiák – kiemelve rövid, önálló képzési modulokat fejlesztünk. Az egyik téma-csoport a műszaki elemek, komponensek, szerkezetek és rendszerek tervezésére fókuszál, míg a másik az anyagokkal, azok rendszerezésével, kiválasztásával, folyamatokra való hatásával, modellezésével és optimalizálásával foglalkozik. A képzés célcsoportja elsődlegesen azok a gyakorló mérnökök, akik korábbi tanulmányaik során ilyen jellegű ismereteket nem sajátíthattak el. A képzés korlátozott terjedelme révén nem egy szűk szakterület elmélyült ismeretét kívánja átadni, vagy abban gyakorlati készségeket elsajátíttatni – ez a szoftver-függő szakterület licenzproblémái miatt ilyen formában nehézségekbe is ütközne – hanem betekintést ad a lehetőségek széles körébe, segítve ezzel a szakembereket új, innovatív megoldások keresését segítő programok megismerésében.

Valamennyi kurzus azonos struktúrában épül fel: a törzsanyagot - melyet hiperlinkek, referencia-anyagok, glosszárúum és tesztek egészítenek ki – a COEDU Tudásháló többnyelvű keretrendszerébe integráltan alkalmazzuk. A kurzusok törzsanyagához magyar vagy angol nyelvű, szerkesztett videó-előadások és multimédia esettanulmányok kapcsolódnak – többségük platform-független multimédiás tartalmakként.

A projekt keretében kifejlesztett tanulási egységek sokoldalú hasznosítását biztosítja, hogy

- többcélú – különböző célcsoportok számára összeállított képzési programok részeként, önálló, on-line kurzusként, vagy hagyományos képzési programok kiegészítőjeként alkalmazható,
- többnyelvű – a magyar vagy angol „mester”- nyelv mellett a törzsanyagon belül bármikor átválthatunk a másik, vagy néhány további nyelvre,
- többféle médium és e-learning módszer alkalmazására épít, korszerű, komplex keretrendszerekben ágyazottan, vagy önálló, CD-n terjeszthető multimédia anyagok ill. nyomtatható file-ok formájában.

A kísérleti képzés négy országban, angol, magyar, litván, szlovák és román nyelven valósul meg.

A virtuális környezet nem nélkülözi a személyességet és a tanulási folyamat eredményességének ellenőrzési lehetőségét – az oktató virtuális előadása angol nyelven is könnyebben megérthető, ha többször is tanulmányozhatjuk, az önellenőrzés azonnali megerősítést adhat az elsajátított ismeretekről.

Az „eTaster” Socrates/Minerva projekt keretében a nyugat-európai és közép-kelet-európai távoktatási szervezetek széles köre – melyet két nemzetközi hálózat, az EADTU (European Association of Distance Teaching Universities) és az e-Kollégium Alapítvány képvisel – korszerű szemléletű nemzetközi távoktatási együttműködési modellek kidolgozását tűzte ki céljává. Nemzetközi együttműködésben 12 rövid, nem-akkreditált, önálló “kóstol-on-line”-kurzust fejlesztünk és teszünk bárki számára ingyenesen elérhetővé, többnyelvű tanulási formában.

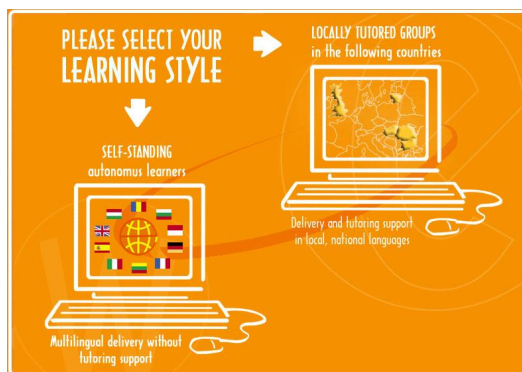
A „kóstol-on-line” kurzusok tematikáját oly módon választottuk meg, hogy alkalmasak legyenek a napjaink számára legfontosabb ismeretek és kompetenciák fejlesztésére: az álláskereső, az időgazdálkodás, az informatika alapjai, az EU rövid története és politikájának, programjainak néhány kiemelt területe, a pályázatírás és projekt-menedzselés, Európa kulturális sokszínűsége – mind-mind olyan témakörök, amelyek széleskörű érdeklődésre tarthatnak számot.

Az elkészült tananyagok pilóta-képzései során izgalmas modell-kísérleteket végzünk, eltérő mértékű tanulás-támogatási megoldásokkal és eltérő munkamegosztást megvalósító nemzetközi együttműködésben.

Három lehetőséget kínálunk:

- teljesen önálló on-line tanulás többnyelvű környezetben,
- anyanyelven folytatott képzés tutorálással támogatott csoportokban, a partnerországokban, a partnerintézmények által önállóan szervezeten – a képzők a közös, többnyelvű keretrendszert, vagy saját keretrendszerüket egyaránt használhatják,
- nemzetközi “kollaboratív” tanulási formában, angol „mester”-nyelven és angol nyelvű kommunikációs környezetben.

Az e-Taster kurzusok eltérő együttműködési és tanulástámogatási modellekben meghirdetve, ingyenesen elérhetőek bárki számára.

Képzéseink során elemezzük a különböző szintű tanulás-támogatási rendszerek alkalmazásának pedagógiai, módszertani aspektusait az egyéni, teljesen önálló tanulástól a kollaboratív tanulási hálózatokig. Különböző, korszerű e-learning megoldásokat próbálunk ki és értékelünk – hangsúlyt helyezve a többnyelvűségekre és a különböző keretrendszerek (LMS=Learning Management System) egymás közötti átjárhatóságára, kompatibilitására és a tananyag-elemek (Learning Object Metadata /LOM =metaadatok) újrahasznosíthatóságára.

A tananyag-tartalmak továbbfelhasználását lehetővé tesszük az európai távoktatási szervezetek számára, engedélyezve a tananyagelemek beintegrálását és működtetését a saját maguk által használt elektronikus keret-rendszerekben, továbbá kedvező licence-feltételeket ajánlunk a projektben alkalmazott többnyelvű elektronikus keretrendszerben történő alkalmazásukhoz.

Napjainkban aligha lehet fontosabb törekvésünk, mint a hazai felsőoktatás elismerten jelentős szellemi potenciáljának megfelelő rangot, helyzetet teremteni a globalizálódó felső- és felnőttoktatási térben. Ehhez azonban a hazai felsőoktatás tartalmi értékeinek megőrzése és „újratermelése” mellett strukturális és módszertani megújulás, intenzívebb tapasztalatcsere és együttműködés, és kiszámíthatóbb, fenntarthatóságot biztosító erőforrások is elengedhetetlenek – csakis így válhat a magyar felsőoktatás az Európai Felsőoktatási Térség versenyképes és piacképes, sikeres tagjává.

Referenciák:

- [1] Barakonyi Károly: Rendszerváltás a felsőoktatásban, Akadémia Kiadó, 2004
- [2] Sorbonne Declaration of the EADTU members, Paris, September 2000
- [3] Studies into the Context of the E-learning Initiative: Virtual Models of European Universities (Lot1) – Final Report to the EU Commission, DG Education and Culture, 2004